

II.

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Předkládaný dokument obsahuje v části III vlastní návrh Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 – 2015 (dále jen „NP VaVaI“) a návrh priorit aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací. Vzhledem k náročnosti problematiky strategického rozvoje výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „VaVaI“) je součástí předkládaného materiálu i část IV Důvodová zpráva, v které jsou vysvětleny některé širší souvislosti navrhovaných cílů a aktivit. Přílohy uvedené v části V – 1. „Harmonogram přípravy NP VaVaI a složení Řídící skupiny pro její přípravu“, 2. „Přehled cílů a hlavních aktivit NP VaVaI“ 3. „Stav implementace operačních programů, které souvisí s rozvojem VaVaI v ČR“, 4. „Rekapitulace výsledků plnění NP VaVaI“ a 5. „Schéma systému VaVaI“ doplňují a konkretizují návrh NP VaVaI.

Návrh NP VaVaI nahrazuje dosavadní Národní politiku výzkumu a vývoje ČR na léta 2004–2008, která byla schválena usnesením vlády ze dne 7. ledna 2004 č. 5. Tento nepřilíš konkrétní strategický dokument byl aktualizován dokumentem „Harmonizace Národní politiky výzkumu a vývoje ČR na léta 2004 až 2008 s Národní inovační politikou ČR na léta 2005 až 2010 a dalšími relevantními dokumenty ČR a Evropské unie“. Uvedená harmonizace byla schválena usnesením vlády ze dne 22. února 2006 č. 178. Současně předkládaný návrh NP VaVaI nahrazuje „Národní inovační politiku ČR na léta 2005 až 2010“ schválenou usnesením vlády ze dne ze dne 7. července 2005 č. 851, jejíž plnění bylo vyhodnoceno v závěru roku 2007 (usnesení vlády ze dne 21. listopadu 2007 č. 1305). Návrh NP VaVaI je zároveň plněním úkolu II.2 z usnesení vlády ze dne 21. listopadu 2007 č. 1305 – předložit do 31. prosince 2009 novou Národní inovační politiku ČR.

Návrh NP VaVaI se předkládá na základě usnesení vlády ze dne 26. března 2008 č. 287 k návrhu Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v České republice. Uvedeným usnesením bylo uloženo v bodě II.10. předsedovi vlády a předsedovi Rady pro výzkum a vývoj ve spolupráci s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy předložit vládě do 31. března 2009 návrh NP VaVaI, vycházející z Reformy. Termín byl usnesením vlády ze dne 23. března 2009 č. 333 prodloužen do 31. května 2009 vzhledem k delšímu projednávání novely zákona č. 130/2002 Sb.

NP VaVaI spolu s novelou zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, která nabyla platnosti dne 27. dubna 2009 jako zákon č. 110/2009 Sb., konkretizují principy vládou schválené Reformy a vytváří rámec pro zvýšení efektivnosti veřejné podpory VaVaI a zvýšení jejich přínosů pro ekonomiku a společnost.

Pro přípravu návrhu NP VaVaI jmenovala Rada pro výzkum a vývoj (dále jen „RVV“) Řídící skupinu, vedenou I. místopředsedkyní RVV PhDr. M. Kopicovou. V řídicí skupině byli zástupci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva průmyslu a obchodu, vysokých škol, Akademie věd ČR, podnikatelské sféry a nezávislí odborníci pro záležitosti VaVaI. Harmonogram přípravy a složení Řídící skupiny jsou uvedeny v příloze V.1.

Návrh NP VaVaI má šest hlavních částí: I. Východiska NP VaVaI, II. Hlavní principy NP VaVaI, III. Cíle a aktivity NP VaVaI, IV. Hlavní principy NP VaVaI po roce 2015, V. Nároky a dopady, VI. Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 - 2011. V hlavní části III jsou uvedeny cíle a soubory aktivit (opatření) pro jejich dosažení. U každé z aktivit jsou uvedeny gestři a termíny plnění. Celkem je navrženo 35 aktivit, viz tabulka na následující straně.

Č. cíle	Cíl	Počet aktivit	Odpovědnost (počet aktivit)
1	Zavést strategické řízení VaVaI na všech úrovních	4	RVV (3), MŠMT (1)
2	Zacílit veřejnou podporu VaV na potřeby udržitelného rozvoje	2	RVV (1), Technologická agentura ČR + RVV + GA ČR (1)
3	Zvýšit efektivitu systému veřejné podpory VaVaI	5	RVV (4), MŠMT (1)
4	Využívat výsledky VaV v inovacích a zlepšit spolupráci veřejného a soukromého sektoru ve VaVaI	10	RVV (1), MPO (3), MPO+MŠMT (1), MŠMT (3), Technologická agentura ČR (2)
5	Zlepšit zapojení ČR do mezinárodní spolupráce ve VaVaI	3	MŠMT ve spolupráci s AV ČR a MPO (3)
6	Zajistit kvalitní lidské zdroje pro VaVaI	3	MŠMT (3)
7	Vytvořit v ČR prostředí stimulační VaVaI	3	MŠMT (3)
8	Zajistit účinné vazby na politiky v jiných oblastech	2	RVV (2)
9	Důsledně hodnotit systém VaVaI	3	RVV (2), MŠMT (1)

Kapitola VI obsahuje návrh priorit aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací, návrh nahrazuje aktualizované dlouhodobé základní směry výzkumu (dále jen „DZSV“), které na návrh RVV schválila vláda usnesením ze dne 18. října 2006 č. 1192.

Návrh priorit aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací připravily odborné komise RVV. Do přípravy byli zapojeni zástupci potenciálních uživatelů výsledků výzkumu. Do souboru priorit jsou zařazeny následující směry výzkumu:

1. Biologické a ekologické aspekty udržitelného rozvoje
2. Molekulární biologie a biotechnologie
3. Energetické zdroje
4. Materiálový výzkum
5. Konkurenceschopné strojírenství
6. Informační společnost
7. Bezpečnost a obrana
8. Priority rozvoje české společnosti

Vládě se navrhuje schválit předloženou NP VaVaI a v ní obsažené Priority aplikovaného VaVaI a uložit členům vlády a vedoucím ostatních ústředních orgánů, kteří jsou poskytovateli státní podpory výzkumu a vývoje, schválenou NP VaVaI a priority realizovat. Vzhledem k dlouhodobosti předkládaného dokumentu se dále navrhuje, aby předseda vlády a předseda RVV předložil v roce 2012 vládě průběžnou zprávu o plnění NP VaVaI. Příslušným gestorům za převážnou část aktivit pro dosažení jednotlivých cílů NP VaVaI se navrhuje uložit přípravu dílčích průběžných hodnotících zpráv. Tyto dílčí zprávy budou využity jako jedny ze vstupních podkladů pro vypracování průběžné zprávy o plnění NP VaVaI.

Prostředky na plnění NP VaVaI budou čerpány z výdajů státního rozpočtu ČR na výzkum, vývoj a inovace, dále z prostředků Evropské unie (zejména strukturálních fondů) a ze soukromých zdrojů v souladu s Rámcem Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací.

Navýšení výdajů na výzkum a vývoj v důsledku NP VaVaI by mělo zavazovat k efektivnějšímu rozdělování prostředků a jejich lepšímu využití, což se projeví v kvalitě dosahovaných výsledků. Realizace předloženého návrhu bude mít pozitivní vliv na podnikatelské prostředí. Přijetí návrhu nebude mít vliv na rovné postavení mužů a žen.

Do meziresortního připomínkového řízení byl materiál rozeslán dopisem 1. místopředsedkyně Rady pro výzkum a vývoj PhDr. Miroslavy Kopicové, dne 10. dubna 2009 s termínem zaslání stanovisek do 27. dubna 2009. V termínu bylo doručeno všech 26 stanovisek. Vypořádání výsledků meziresortního připomínkového řízení na úrovni statutárních zástupců proběhlo dne 13. května 2009. Materiál je předkládán bez rozporu.